

3. Коломієць Т.В., Фурдик О.А. Напрями стратегічного управління витратами сільськогосподарських підприємств. Економіка і суспільство. Випуск № 62. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-113>.

Терянік Д.О.,

здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Науковий керівник – **Боднар О.А.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

РОЛЬ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ У РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Кредитна політика є основним механізмом для забезпечення фінансової стабільності та розвитку територіальних громад в Україні, особливо в контексті реформування місцевого самоврядування. З набуттям більших повноважень та ресурсів місцеві органи влади отримують можливість активно впливати на соціально-економічний розвиток своїх територій. Це, в свою чергу, вимагає від них ефективного управління фінансами та залучення кредитних ресурсів для реалізації інфраструктурних та соціальних проєктів, що сприяють підвищенню рівня життя населення.

Однак, для досягнення успіху в цій сфері важливо враховувати специфічні умови кожної громади, її фінансову спроможність і потенціал для залучення позик. Крім того, економічні характеристики території, наявність інвестиційної привабливості та ефективність використання бюджетних коштів можуть суттєво вплинути на здатність громади реалізовувати свої проєкти за допомогою кредитування.

Залучення зовнішніх кредитів є важливим інструментом розвитку територіальних громад в Україні, зокрема в умовах децентралізації. Місцеві органи влади отримали більші повноваження щодо управління фінансами та розвитку інфраструктури своїх територій. Однак, для того, щоб цей механізм був ефективним, важливо, щоб громади могли надавати належні гарантії повернення позик. Одним із способів зниження кредитних ризиків є державні гарантії для місцевих позик, що робить їх більш доступними для малих і середніх громад, які раніше мали обмежений доступ до позикових коштів. Так, кредити можуть бути використані для фінансування проєктів у сферах будівництва доріг, реконструкції житлових будинків, модернізації освітніх і медичних установ, що напряду впливає на підвищення якості життя населення [1].

Крім того, ефективне використання внутрішніх фінансових ресурсів є критично важливим для розвитку місцевих громад. Місцеві органи влади повинні активно працювати над оптимізацією місцевих податків, таких як земельний податок, податки на майно, а також стимулювати платників податків

до більшої відповідальності. Розширення бази оподаткування дозволяє збільшити надходження до бюджету, що в свою чергу сприяє можливості фінансувати не лише поточні потреби, але й довгострокові проекти розвитку. Проте, низька ефективність збору податків і нераціональне використання ресурсів залишають значний потенціал для поліпшення фінансової спроможності громад.

Для подолання цієї проблеми потрібно працювати над вдосконаленням структури місцевих бюджетів. Оскільки більшість громад в Україні все ще залежить від державних трансфертів, необхідно створювати стимули для розвитку внутрішнього фінансового потенціалу. Це включає не лише податкову політику, але й створення сприятливих умов для залучення приватних інвестицій. Стимулювання малого та середнього підприємництва, підтримка нових бізнес-ініціатив, створення інфраструктури для інвесторів може значно зменшити залежність громад від зовнішніх кредитів [2].

Інші важливі елементи включають розвиток фінансових інструментів, таких як муніципальні облігації, які дозволяють громадам залучати кошти без необхідності втягуватися в боргові зобов'язання перед банками. Окрім цього, муніципалітети повинні інвестувати в підвищення фінансової грамотності місцевих органів влади та підприємців, що дасть змогу краще управляти фінансами та оптимізувати використання доступних ресурсів.

Загалом, для зменшення залежності від зовнішніх позик і забезпечення стабільного економічного зростання територіальних громад, важливо розвивати комплексний підхід, що включає [3]:

1. Вдосконалення місцевих податкових систем і підвищення ефективності збору податків.
2. Стимулювання підприємництва через фінансову підтримку та створення сприятливого інвестиційного клімату.
3. Розвиток інфраструктури для залучення приватних інвестицій.
4. Використання альтернативних джерел фінансування, таких як муніципальні облігації.
5. Посилення навчальних програм для розвитку фінансової грамотності серед органів місцевої влади та підприємців.

Цей комплексний підхід дозволить громадам більш ефективно використовувати наявні ресурси, знижувати боргове навантаження та забезпечувати сталий розвиток на місцевому рівні.

Отже, кредитна політика повинна бути частиною комплексної стратегії розвитку територіальних громад, що включає не лише залучення зовнішніх кредитів, але й зміцнення внутрішньої фінансової спроможності, сприяння ефективному управлінню ресурсами та розвиток місцевої економіки. У цьому контексті важливою є роль держави в підтримці кредитування громад, наданні гарантій та розробці фінансових інструментів, які б забезпечували доступність кредитів навіть для малих і середніх громад.

Список використаних джерел:

1. Августин Р., Демків І. Інструментарій політики розвитку та зміцнення конкурентоспроможності економіки територіальних громад. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. Вип.2. С. 28–33. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-4>
2. Бовсуновська І. Партнерство влади, бізнесу та громади як складова дієздатності об'єднаних територіальних громад. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державна служба*. 2020. Вип. 10(1). С. 10-15. DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2018/10-2/12>
3. Сторонянська І. З., Пелехатий А. О. Фінансове забезпечення розвитку територіальних громад у контексті адміністративно-територіальної реформи. *Регіональна економіка*. 2014. № 3. С. 228-238. Режим доступу: <http://surl.li/wuaivp>

Хозяшев О.О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник - **Боднар О. А.**, к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

Фінансова стійкість підприємства визначається стабільним фінансовим станом, який досягається завдяки високому відсотку власного капіталу. Ключовими факторами для забезпечення цієї стійкості є постійне виробництво, успішні продажі, зростання прибутку відносно витрат та ефективне використання фінансових ресурсів.

Аналіз фінансової стійкості підприємства є важливим етапом оцінки його діяльності, оскільки він надає інформацію для інвесторів і характеризує здатність підприємства виконувати зобов'язання та розвивати економічний потенціал. Це дослідження допомагає виявити ключові фактори, вжити заходів для покращення фінансового стану, зменшити залежність від зовнішніх ресурсів і забезпечити довгострокову платоспроможність. У цій галузі активно працюють вчені як в Україні, так і за кордоном.

Успішне функціонування підприємства в ринковій економіці залежить від умов та стану його ресурсів, що зумовлює необхідність аналізу фінансового стану та оптимізації діяльності. Фінансовий стан підприємства є складним поняттям, що формується внаслідок взаємодії фінансових відносин та визначається факторами виробництва і господарювання. Він відображається через показники, які ілюструють наявність і використання фінансових ресурсів. Фінансова стійкість підприємства характеризує його здатність підтримувати фінансову рівновагу та забезпечувати розвиток під впливом різних факторів.

Вчені виділяють чотири типи фінансової стійкості підприємств:

Абсолютна стійкість - характеризується наявністю запасів і витрат, що менші за суму власного оборотного капіталу та кредитів.